ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

&

ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ 2023

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ :

ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΤΟΥ ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ

ΔΡΑΣΗ 2 : «ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ»

Διάρκεια : 20/12/2023 – 20/08/2024

Πακέτο Εργασίας 1: Σχεδιασμός και υλοποίηση είκοσι (20) παιδικών εργαστηρίων για την ενίσχυση της οικολογικής συνείδησης των παιδιών.

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ: IT'S ALL ABOUT GREECE ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

1. Διαχείριση των απορριμμάτων

Ο σύγχρονος τρόπος ζωής μας, μας έχει φέρει αντιμέτωπους με το τεράστιο πρόβλημα της διαχείρισης των απορριμμάτων. Η σωστή χρήση τους αρχίζοντας από το ατομικό επίπεδο πλέον κρίνεται επιτακτική. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα αποτελεί την αφορμή ώστε τα παιδιά να συνειδητοποιήσουν ότι τα θέματα του πλανήτη είναι και δικά τους ζητήματα.

Το πρόγραμμα λαμβάνοντας υπόψη και τους Παγκόσμιους Στόχους για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη σκοπό έχει τα παιδιά να :

- Έρθουν αντιμέτωποι με το πρόβλημα των απορριμμάτων και τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές του παραμέτρους,
- Αναγνωρίσουν ως λύσεις του προβλήματος το τρίπτυχο: Μείωση, Επαναχρησιμοποίηση, Ανακύκλωση,
- Γνωρίσουν τους βασικούς κανόνες για ορθή ανακύκλωση,
- Παρακινηθούν, να προβληματιστούν και να αντιδράσουν.

Η διαχείριση των απορριμμάτων αντιστοιχεί στους στόχους 11 (Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες) και 12 (Υπεύθυνη κατανάλωση και παραγωγή) της Agenda 2030.

2. Έννοιες και διαχωρισμός των απορριμμάτων.

Ως **απορρίμματα ή απόβλητα** θεωρούνται τα υπολείμματα τροφών καθώς και αντικείμενα που έχουν παύσει να εξυπηρετούν τον σκοπό για τον οποίο είχαν κατασκευαστεί.

Τα απορρίμματα χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες:

στερεά,

υγρά (ή λύματα)

αέρια.

Ιδιαίτερα επικίνδυνα για τους βιολογικούς οργανισμούς είναι τα τοξικά και πυρηνικά απόβλητα.

Για τη μείωση της ρύπανσης του περιβάλλοντος και για την οικονομική αξιοποίηση των απορριμμάτων, εφαρμόζεται η ανακύκλωση. Για τα υγρά απόβλητα εφαρμόζεται η βιολογική επεξεργασία λυμάτων, και για τα στερεά απόβλητα η συγκομιδή, διαλογή και αξιοποίηση των ανακυκλώσιμων υλικών.

Τα απορρίμματα και η διαχείρισή τους αποτελούν μείζον θέμα για την προστασία του πλανήτη.

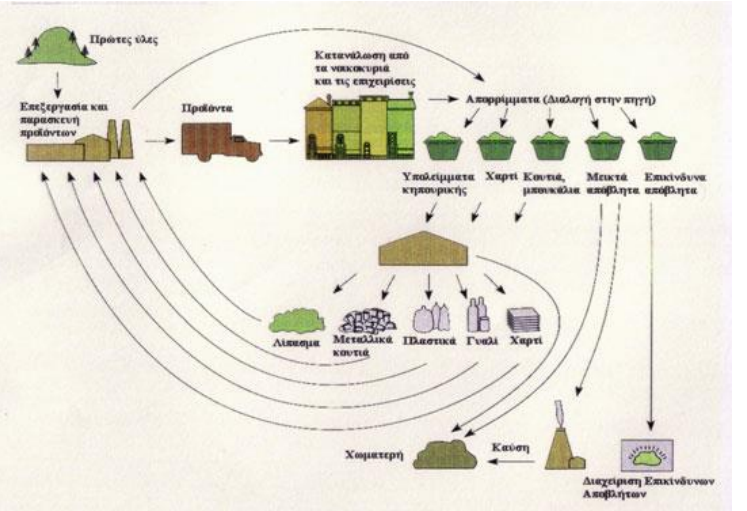
3. Στερεά απορρίμματα.

Ως **στερεά απόβλητα** νοούνται ουσίες ή αντικείμενα που εμφανίζονται κυρίως σε στερεά φυσική κατάσταση, από τις οποίες ο κάτοχος τους θέλει ή υποχρεούται να απαλλαγεί. Με άλλα λόγια, τα στερεά απόβλητα είναι τα στερεά ή ημιστερεά υλικά, τα οποία κάτω από κάποιες συγκεκριμένες συνθήκες δεν έχουν αρκετή αξία ή χρησιμότητα για τον κάτοχό τους, οπότε το κόστος απόρριψής τους είναι μικρότερο από το κόστος διατήρησής τους.

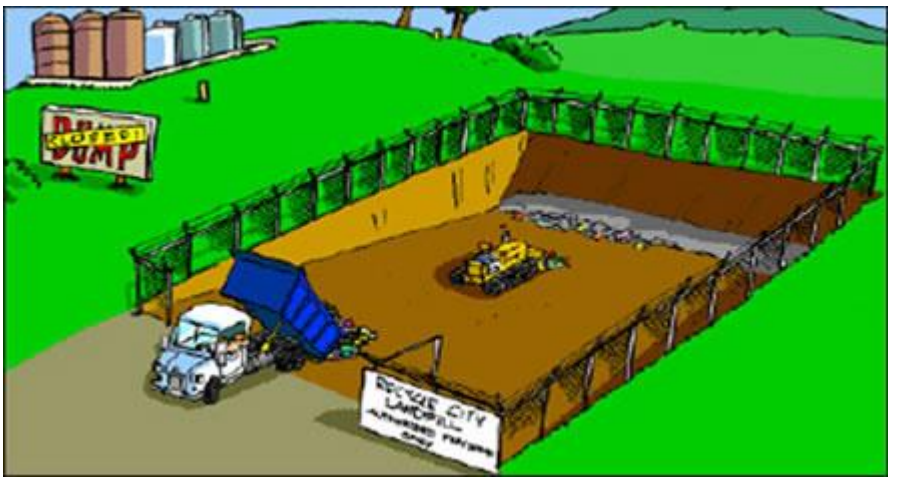
4. Διαχείριση στερεών αποβλήτων

Ολοκληρωμένη διαχείριση στερεών αποβλήτων

Πηγή: Εκπαιδευτικό πακέτο «Προστασία περιβάλλοντος μέσω διαχείρισης αποβλήτων»

Απόθεση απορριμμάτων σε Χ.Υ.Τ.Α.

Σήμερα, υπολογίζεται πως στην Ελλάδα υπάρχουν περίπου 2656 χώροι ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων (Χ.Α.Δ.Α.), από τους οποίους 1.453 είναι ενεργοί.

5. Επαναχρησιμοποίηση – Ανακύκλωση

Ο συνεχώς αυξανόμενος όγκος των στερεών αποβλήτων, σε συνδυασμό με τον περιορισμό στις διαθέσιμες εκτάσεις για την απόθεσή τους, έχουν οδηγήσει στην εξέταση εναλλακτικών μορφών διαχείρισης των στερεών αποβλήτων. Με δεδομένο, μάλιστα, ότι πολλά από τα υλικά που περιέχονται στα απορρίμματα είναι δυνατόν να επαναχρησιμοποιηθούν, ιδιαίτερη σημασία έχει δοθεί στην ανακύκλωση των απορριμμάτων και στην ενεργειακή και οικονομική επαναχρησιμοποίησή τους.

Η έννοια της επαναχρησιμοποίησης των στερεών αποβλήτων αναφέρεται στη δυνατότητα να επαναχρησιμοποιήσουμε αντικείμενα που, ενώ μοιάζουν άχρηστα, διατηρούν σημαντικό μέρος της αξίας τους και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή νέων προϊόντων της ίδιας κατηγορίας, χωρίς σημαντική επεξεργασία.

Οι βασικοί στόχοι της επαναχρησιμοποίησης των στερεών απορριμμάτων είναι:

- ✓ η επαναχρησιμοποίηση ορισμένων αντικειμένων (π.χ. γυάλινα δοχεία, πλαστικά μπουκάλια μιας χρήσης, παλιά χαρτιά, κ.λπ.), άρα η εξοικονόμηση πρώτων υλών,
- ✓ ο περιορισμός της παραγωγής νέων υλικών και της κατανάλωσης ενέργειας,
- ✓ η μείωση του όγκου των απορριμμάτων τα οποία καταλήγουν στα Χ.Υ.Τ.Α.

Η ανακύκλωση των απορριμμάτων έχει παρόμοιους στόχους, με αυτούς της επαναχρησιμοποίησης, όμως τα προϊόντα που προκύπτουν από την ανακύκλωση είναι αποτέλεσμα επεξεργασίας. Τα απορρίμματα που μπορούν να ανακυκλωθούν είναι το χαρτί, το γυαλί, ορισμένα μέταλλα, τα πλαστικά, οι μπαταρίες, τα ορυκτέλαια και τα ελαστικά αυτοκινήτων. Τα βιοδιασπώμενα απόβλητα, όπως τα υπολείμματα τροφίμων ή τα απόβλητα κήπων, είναι επίσης ανακυκλώσιμα με τη βοήθεια μικροοργανισμών, μέσω της λιπασματοποίησης ή της αναερόβιας χώνευσης.

Συμπερασματικά :

Από τα παραπάνω γίνεται φανερό, πως το πιο σημαντικό όφελος που προκύπτει από την ανακύκλωση και την επαναχρησιμοποίηση είναι η προστασία του περιβάλλοντος. Όσο πιο πολλά είδη απορριμμάτων αξιοποιούνται τόσο μικρότερος είναι ο όγκος των σκουπιδιών που καταλήγουν στο περιβάλλον, με αποτέλεσμα, αφενός να περιορίζεται σε σημαντικό βαθμό η ρύπανση του περιβάλλοντος και αφετέρου να επιμηκύνεται η διάρκεια ζωής των Χ.Υ.Τ.Α..

Παράλληλα, η ανακύκλωση μειώνει την κατανάλωση πρώτων υλών και ενέργειας και ως εκ τούτου, τις εκπομπές αερίων που εντείνουν το φαινόμενο του θερμοκηπίου.

Η εξοικονόμηση ενέργειας για την παραγωγή των πρώτων υλών από την ανακύκλωση των υλικών είναι πολύ σημαντική καθότι για το γυαλί φθάνει στο 90%, για το λευκοσίδηρο στο 78%, για το αλουμίνιο στο 95% και για το PET στο 99%. Σε επίπεδο παραγωγής προϊόντων, το ενεργειακό όφελος είναι 23-77% για το χαρτί, 31% για το γυαλί, 95% για το αλουμίνιο και 85-90% για τα πλαστικά.

Εκτός από τα ενεργειακά, υπάρχουν και άλλα περιβαλλοντικά οφέλη από την ανακύκλωση υλικών. Στον παρακάτω πίνακα φαίνονται τα περιβαλλοντικά οφέλη από την ανακύκλωση αλουμινίου, χάλυβα, χαρτιού και γυαλιού.

Επιπροσθέτως, η ανακύκλωση ενός τόνου χαρτιού που ανακυκλώνεται εξοικονομεί 15-20 δέντρα, 30 κυβικά μέτρα νερού, εκατοντάδες κιλοβατώρες ηλεκτρικής ενέργειας και περίπου 230 κιλά ισοδυνάμου πετρελαίου. Αν μάλιστα υπολογιστεί ο πλήρης κύκλος παραγωγής και διάθεσης του χαρτιού, τότε η ανακύκλωση εξοικονομεί 700-900 κιλά ισοδυνάμου πετρελαίου ανά τόνο χαρτιού. Για κάθε ένα τόνο ανακυκλωμένου γυαλιού εξοικονομούνται 1,2 τόνοι πρώτων υλών και 180-200 κιλά καυσίμου. Επίσης, το γυαλί σε αντίθεση με το χαρτί, μπορεί να ανακυκλωθεί πολλές φορές χωρίς αλλοίωση.

Τέλος, για κάθε τόνο αλουμινίου που ανακυκλώνεται εξοικονομούνται περισσότεροι από 4 τόνους βωξίτη, 500Kg σόδας, 100Kg ασβεστόλιθου, 700Kg κάρβουνο πετρελαίου, 25Kg κρυολίτη και 35Kg φθοριούχου αλουμινίου.

Σήμερα στην Ελλάδα ανακυκλώνεται ένα μικρό μόνο μέρος των απορριμμάτων, που ανέρχεται σε 30% για το χαρτί, 20% για το γυαλί και 29% για το αλουμίνιο. Από τη μία η έλλειψη κινήτρων, ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης και από την άλλη η απουσία ενός οργανωμένου δικτύου ανακύκλωσης σε πανελλαδική κλίμακα, είναι οι δυο λόγοι που συντελούν σε αυτό. Αντίθετα, στα περισσότερα ανεπτυγμένα κράτη η απόρριψη σκουπιδιών έχει υψηλό κόστος και οι πολίτες επιλέγουν να τα διαχωρίσουν και να τα πετάξουν στους συγκεκριμένους κάδους προς ανακύκλωση.

6. Χρήσιμες συμβουλές για τα παιδιά.

Η «διαλογή στην πηγή» δηλαδή ο διαχωρισμός κατά κατηγορία σε 3 διαφορετικά «καδάκια» εκεί που παράγονται τα απορρίμματα μας – στο σπίτι, στο γραφείο, στην επιχείρηση – είναι η μόνη λύση για τα αστικά απορρίμματά μας, διότι:

1ον. Ανακτούμε πρώτες ύλες ή πόρους, όπως πλαστικό, γυαλί, χαρτί, μέταλλα, που αποτελούν το 35% των αστικών απορριμμάτων.

2ον. Ανακτούμε κομπόστ το οποίο είναι ένα τέλειο εδαφοβελτιωτικό υλικό και που αποτελεί το 45-50% των απορριμμάτων μας.

Πως γίνεται η «διαλογή στην πηγή»;

Όπως είπαμε πιο πάνω πρέπει να έχουμε, στο ΧΩΡΟ που δημιουργούνται τα απορρίμματα μας, 3 «καδάκια» κατά προτίμηση πλαστικά.

Α. Στο «καδάκι» των Οργανικών χρησιμοποιούμε βιοαποδομήσιμη σακούλα και όχι ΑΠΛΗ πλαστική.

Β. Στο «καδάκι» με τα Ανακυκλώσιμα χρησιμοποιούμε ένα μεγαλύτερο κάδο ή ειδική τσάντα των ανακυκλώσιμων συσκευασιών ή μια καθαρή πλαστική σακούλα.

Γ. Στο «καδάκι» με τα ΑΧΡΗΣΤΑ χρησιμοποιούμε σακούλα πλαστική.

Όλα αυτά τα εναποθέτουμε στους αντίστοιχους 3 στην αρχή και κατόπιν σταδιακά σε περισσότερους δημοτικούς κάδους ή καλύτερα σε ατομικούς κάδους ανά οικογένεια, επιχείρηση, γραφείο.

Σημειώνουμε ενδεικτικά ότι στην Ιαπωνία υπάρχουν 47 κάδοι ανακύκλωσης απορριμμάτων!

Αλλού πάνε π.χ. τα PET πλαστικά μπουκάλια και αλλού τα πλαστικά πώματα τους!

Περιγραφή Παιδικού Εργαστηρίου

Τάξεις στις οποίες μπορεί να εφαρμοστεί: Α’ - Β’

Τα ζώα σώζουν Τον πλανήτη

Σκοπός Παιδικού Εργαστηρίου:

Οι μαθητές/τριες μέσα από χιουμοριστικά φιλμάκια (4 συνολικά) μπορούν να αντιληφθούν ότι η αλόγιστη χρήση σκουπιδιών ενέχει κινδύνους για τον άνθρωπο, τους ζωντανούς οργανισμούς

που υπάρχουν γύρω μας και φυσικά το περιβάλλον.

Επιμέρους στόχοι:

Οι μαθητές/τριες να:

- ► γνωρίσουν τους κινδύνους που απειλούν τους ανθρώπους και τα ζώα από την αλόγιστη ρίψη απορριμμάτων,
- ► αντιληφθούν ότι οι απλές καθημερινές μας πράξεις μπορούν να είναι επιζήμιες και για άλλους ζωντανούς οργανισμούς (π.χ. πετάω τα σκουπίδια μου στον δρόμο, στην παραλία, στο πάρκο, κ.ά.),
- ► αναγνωρίσουν τη σημασία της συνεργασίας όλων για την προστασία του πλανήτη,
- ► αποκτήσουν δεξιότητες διαλόγου, επικοινωνίας, έκφρασης.

Μέσα/Υλικά που χρειάζονται για τη διεκπεραίωση του:

- ✓ Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
- ✓ Προβολέας
- ✓ Διαδίκτυο (youtube)
  - https://www.youtube.com/watch?v=VvFsMe8_NIM (χρόνος 0:48’)
  - https://www.youtube.com/watch?v=VzsQwwnqSGo (χρόνος 0:35’)
  - https://www.youtube.com/watch?v=gBZdUA8zxJ0 (χρόνος 0:48’)
  - https://www.youtube.com/watch?v=xUeNyPTjfec (χρόνος 0:29’)
- ✓ Εικόνες από ζώα παγιδευμένα σε σκουπίδια

Χρονική διάρκεια παιδικού εργαστηρίου για Α’ & Β’ τάξης:
Παρακολούθηση των τεσσάρων βίντεο: 5 λεπτά
Συζήτηση – ερωτήσεις: 50 λεπτά
Προετοιμασία για την κατασκευή: 5 λεπτά
Κατασκευή: 60 λεπτά

2. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ – ΑΒ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΣΤΑΔΙΟ 1: Παρακολούθηση των τεσσάρων (4) βίντεο

Οι μαθητές/τριες κάθονται σε κύκλο και ο/η εκπαιδευτικός παρουσιάζει τα τέσσερα φιλμάκια με θέμα «Τα ζώα σώζουν τον πλανήτη».

- https://www.youtube.com/watch?v=VvFsMe8_NIM (χρόνος 0:48’)

το φιλμάκι παρουσιάζει μια λεοπάρδαλη, η οποία πλησιάζει μια αντιλόπη. Τη στιγμή που η λεοπάρδαλη πλησιάζει αρκετά κοντά στην αντιλόπη, πατάει ένα πλαστικό ποτήρι με αποτέλεσμα η αντιλόπη να την αντιληφθεί και να φύγει

Στη συνέχεια, ο/η εκπαιδευτικός θα ζητήσει από τα παιδιά να του/της αναφέρουν τι έχουν καταλάβει και ποιο είναι το νόημα του βίντεο. Μπορεί να βοηθήσει τα παιδιά με ανοιχτού τύπου ερωτήσεις, όπως:

- ► Τι είδατε σε αυτό το φιλμάκι;
- ► Ποιος νομίζετε είναι ο λόγος που η αντιλόπη έφυγε;
- ► Πώς ένιωσε η λεοπάρδαλη και τι θα κάνει τώρα;
- ► Είναι σωστό να πετάμε τα σκουπίδια μας οπουδήποτε;
- ► Τι μπορούμε να κάνουμε για ένα πιο καθαρό από σκουπίδια περιβάλλον;

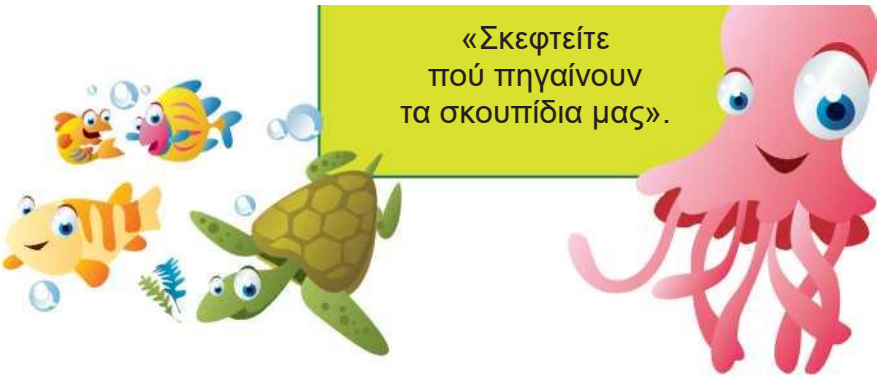

Το σλόγκαν του βίντεο είναι:

- https://www.youtube.com/watch?v=VzsQwwnqSGo (χρόνος 0:35')

Το φιλμάκι αυτό παρουσιάζει ένα χταπόδι στον βυθό της θάλασσας, όπου κολυμπάει ανέμελα. Ξαφνικά, παρουσιάζεται μια πλαστική σακούλα με μάτια και χαμογελαστό στόμα. Το χταπόδι την ερωτεύεται, αφού νομίζει ότι είναι ζώο της θάλασσας. Αρχίζουν να χορεύουν, όταν κατά λάθος η πλαστική σακούλα τυλίγει το χταπόδι και αυτό δεν μπορεί να ξεφύγει

2. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ – ΑΒ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

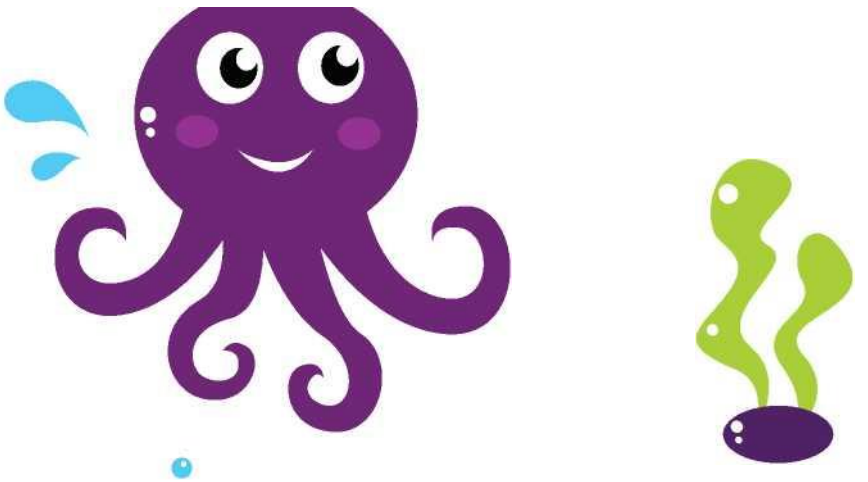
- https://www.youtube.com/watch?v=gBZdUA8zxJ0 (χρόνος 0:48')

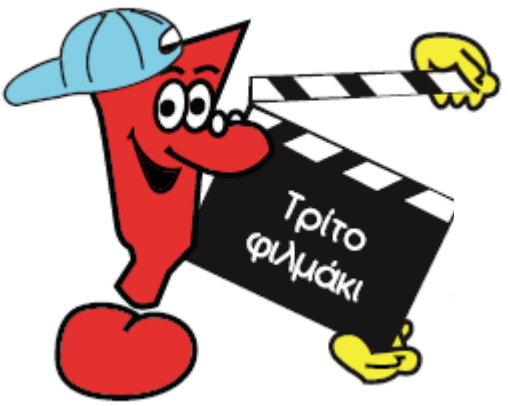
Στο φιλμάκι παρουσιάζεται μια υπεραγορά, από την οποία ψωνίζουν τα ζώα. Όταν πηγαίνουν στο ταμείο, ο πίθηκος τους ρωτάει αν θέλουν πλαστική σακούλα για τα ψώνια τους. Ο γλάρος αρνείται και ανοίγει το στόμα του, όπου του βάζει τα ψάρια μέσα, το καγκουρό αρνείται και ανοίγει την τσέπη του και βάζει μέσα τα γάντια του μποξ και τελευταία η καμήλα βάζει μέσα στις καμπούρες της τα μπουκάλια με το νερό

Στην συνέχεια, ο/η εκπαιδευτικός συζητά το περιεχόμενο του βίντεο με τους/τις μαθητές/τριες.

Μπορεί να βοηθήσει τα παιδιά με ανοιχτού τύπου ερωτήσεις, όπως:

- Πιστεύατε ότι τα σκουπίδια μας πάνε τόσο μακριά;
- Αφού τώρα γνωρίζετε ότι τα σκουπίδια ταξιδεύουν, τι θα κάνετε με τα σκουπίδια σας;
- Πώς ένιωσε το χταπόδι όταν είδε την πλαστική σακούλα και πώς όταν ανακάλυψε ότι δεν ήταν ζωάκι;

2. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ – ΑΒ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Το σλόγκαν του βίντεο

είναι:

Το φιλμάκι συζητείται με τους/τις μαθητές/τριες.

Ερωτήσεις που μπορούν να υποβληθούν για τη διευκόλυνση της συζήτησης είναι:

- ✓ Τι σας έκανε μεγαλύτερη εντύπωση από το φιλμάκι;
- ✓ Εσείς όταν πάτε για ψώνια παίρνετε δικές σας σακούλες και αν όχι, γιατί;
- ✓ Με ποιους τρόπους εμείς θα μπορούσαμε να ακολουθήσουμε το παράδειγμα των ζώων;
- ✓ Στο σπίτι σας, τι κάνετε τις πλαστικές σακούλες από την υπεραγορά;

2. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ – ΑΒ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

- https://www.youtube.com/watch?v=xUeNyPTjfec (χρόνος 0:29')

Αυτό το φιλμάκι παρουσιάζει μια οικογένεια λιονταριών που περιμένει στη ζούγκλα το φορτηγό της ανακύκλωσης, για να ρίξει τα κόκκαλα που της έχει περισσέψει. Όταν φτάνει το φορτηγό, όλη η οικογένεια ρίχνει τα κόκκαλα στο φορτηγό της ανακύκλωσης.

Το σλόγκαν του βίντεο είναι:

Ακολουθεί συζήτηση με τους/τις μαθητές/τριες για το περιεχόμενο του φιλμ.

Μπορούν να χρησιμοποιηθούν βοηθητικά οι πιο κάτω ερωτήσεις:

- ✓ Τι έκαναν τα λιοντάρια;
- ✓ Γιατί είναι σημαντικό να ανακυκλώνουμε;
- ✓ Εσείς ανακυκλώνετε στο σπίτι, και αν όχι, γιατί;
- ✓ Στο σπίτι σας έρχεται φορτηγό για την ανακύκλωση;
- ✓ Αν άφηναν εκεί τα κόκκαλα, τι μπορεί να γινόταν;
- ✓ Όπως είδαμε, τα λιοντάρια ανακυκλώνουν τα κόκκαλά τους.
- ✓ Εμείς τι μπορούμε να ανακυκλώσουμε;

ΣΤΑΔΙΟ 2: Κατασκευή

Οι μαθητές/τριες, χωρισμένοι/ες σε ομάδες με την καθοδήγηση του/της εκπαιδευτικού, φτιάχνουν κατασκευές με τα υλικά που υπάρχουν κάθε φορά στο τραπεζάκι τους.

ΚΑΜΠΙΑ

Τα υλικά που χρειάζονται για αυτή την κατασκευή είναι:

- ✓ Αυγοθήκες χάρτινες
- ✓ Νερομπογιές
- ✓ Χρωματιστά χαρτόνια
- ✓ Ψαλίδια
- ✓ Γόμα
- ✓ Χαρτόνι γκοφρέ
- ✓ Χρωματιστό χαρτόνι Α3
- ✓ Ξυλάκια-οδοντογλυφίδες

Οι μαθητές/τριες με τη βοήθεια του/της εκπαιδευτικού κόβουν τα χαρτόνια των αυγών σε λωρίδες.

Τοποθετούν τις λωρίδες ανάποδα και τις βάφουν με νερομπογιές. Για αυτή την κατασκευή οι μαθητές/τριες είναι ελεύθεροι να χρησιμοποιήσουν ότι χρώμα θέλουν ακόμη και να κολλήσουν πάνω στην κάμπια διάφορα κομματάκια από χαρτόνι γκοφρέ.

Στη συνέχεια τοποθετούν τα ξυλάκια-οδοντογλυφίδες για τις κεραίες της κάμπιας και χρωματίζουν τα μάτια και το στόμα.

Την κατασκευή τους την τοποθετούν πάνω σε ένα σκληρό χρωματιστό χαρτόνι.

